

На тым тыдні...

Ратуемся спадчынай

* Літаратурна-мастацкая экспазіцыя «**Калядныя цуды**» пачала працу ў Дзяржаўным музеі гісторыі Беларускай літаратуры **21 снежня**. Назва святая – Каляды – мае язычніцкія карані. Традыцыйна Каляды звязваліся з днём зімовага сонцастаяння і сімвалізавалі пачатак новага года, як сонечнага, так і сельскагаспадарчага. Калі на нашыя землі прыйшло хрысціянства, святая ўвабрала ў сябе новыя рысы: пачаткам Калядаў стала Нараджэнне Хрыстовае, а канцом – Вадохрышча.

У экспазіцыі прадстаўленыя працы беларускіх даследчыкаў, якія распавядаюць пра народныя святочныя звычаі і шляхецкія калядныя забавы. Наведнікі бачаць, як адлюстроўваліся зімовыя святы ў творчасці пісьменнікаў і якая існавала літаратурная традыцыя віншаванняў. Зімовую атмасферу ствараюць карціны з фондаў музея.

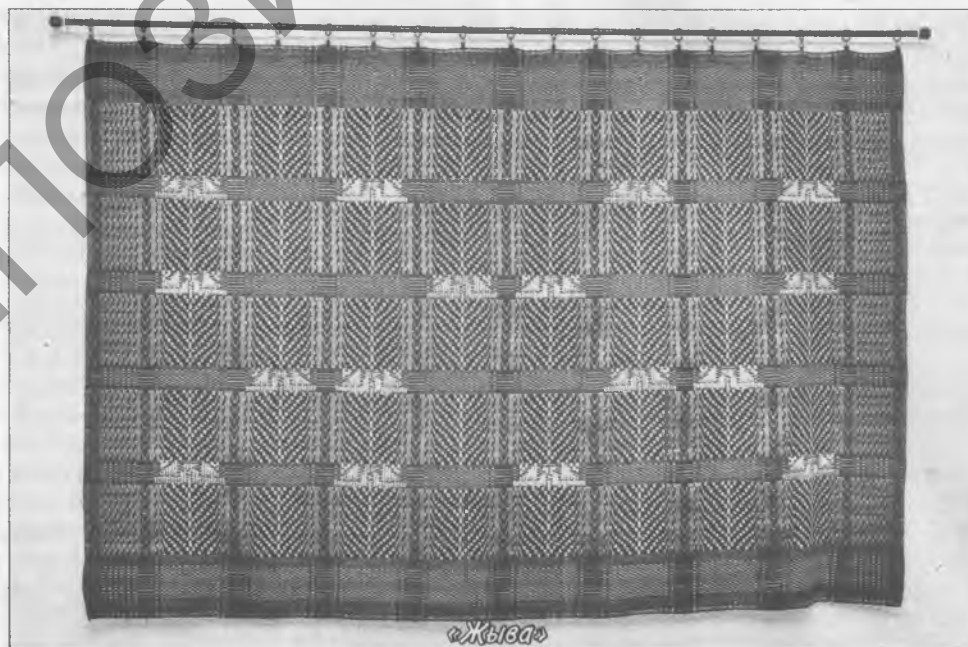
* **3 21 снежня** ў Нацыянальным гістарычным музеі Рэспублікі Беларусь працуе праект, прысвечаны рэстаўрацыі ўнікальных помнікаў сакральнага мастацтва Беларусі XVIII – XIX стст. са збораў музея, фонды якога налічваюць амаль 500 тысяч чаў артэфактаў. Гэты праект – вынік руплівай працы мастака-рэстаўратора Юліі Дранец. На выставе можна пабачыць, напрыклад, адрэстаўраваныя ў 2021 г. двухстворкавыя царскія вароты (XIX ст.), паліхромную скульптуру анёлаў (XVIII ст.), медальёны з жывапіснымі выявамі святых і скразной разьбой з царскіх варотаў XVIII ст., паліхромную скульптуру Хрыста (XIX ст.). Гэтыя прадметы прадстаўляюць чатыры этнаграфічныя рэгіёны краіны: Заходняе Палессе, Паазер'е, Панямонне і Цэнтральную Беларусь – і даюць уяўленне пра беларускую сакральную разную скульптуру, распаўсюджаны ў XVIII – XIX стст. від народнага мастацтва.

* Валожынскі краязнаўчы музей **22 снежня** адкрыў выставу «**На добры ўспамін...**» з фотаздымкамі Уладзіслава Лучэвіч (Станкевіч), заслужанага дзеяча культуры БССР і жонкі беларускага класіка Янкі Купалы, якая рупліва прасоўвала справу стварэння музея паэта. Уладзіслава

Францаўна – ураджэнка Валожыншчыны, а менавіта мястэчка Вішнева. У снежні 2021 г. адзначалася 130-годдзе з яе дня нараджэння.

* **Круглы стол «Кнігі і людзі**», прымеркаваны да 100-годдзя Сцяпана Александровіча, адбыўся **22 снежня** ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Сцяпан Хусейнавіч – ураджэнец татарскай сям'і з Капыля, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, настаўнік, таленавіты пісьменнік, літаратурназнаўца, краязнаўца, доктар філалагічных навук, прафесар – адкрываў для беларусаў малавядомыя старонкі з гісторыі айчыннай літаратуры. Сцяпан Александровіч развіваў жанры пісьменніцкай біяграфіі, краязнаўчага і біяграфічнага нарыса. Асабліваю ўвагу аддаваў жыццю і дзейнасці Ф. Скарыны. Даследаваў гісторыю народніцкага часопіса «Гоман», газет «Наша доля», «Наша Ніва» і іншых.

* **Экспазіцыя «Хто ты, народ рома?..»** адкрылася **22 снежня** ў Мазырскім аб'яднаным краязнаўчым музеі ў межах нямецка-беларускага праекта пра генацыд цыган на тэрыторыі Беларусі ў часы Вялікай Айчыннай вайны. На банерах размешчаныя інтэрв'ю з рома, якія сталі сведкамі генацыду, карта Беларусі з адзначанымі на ёй нацысцкімі лагерамі смерці, архіўныя фота. Выстава падсумоўвае працу 2019 – 2020 гг.

Нямецкага адукацыйнага цэнтра «За мір», Беларускай цыганскай дыяспары, Рэспубліканскага цэнтра нацыянальных культур і Гістарычнай майстэрні імя Л. Левіна па захаванні памяці пра ахвяраў фашыстаў.

* **Выстава мастацкага тэкстылю** памяці Алы Непачаловіч (1951 – 2021) «**Жыва**» распачалася ў галерэі «Універсітэт культуры» **23 снежня**. Таксама можна будзе пазнаёміцца з работамі яе вучняў з фондаў кафедры дэкаратыўна-ўжыткавага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў.

У тэкстыльных кампазіцыях Алы Іванаўны прадэманстраваныя своеасаблівыя сінтэз ідэі і матэрыялу, арыгінальныя стылістычныя распрацоўкі і наватарскія тэхналагічныя прыёмы, прасочваецца цесная сувязь з нацыянальнымі традыцыямі. Ёсць і ўласцівае сучаснаму мастацтву імкненне да лаканічнасці, вобразнага мінімалізму. Сярод знакамітых яе працаў габелены «Адлюстраванне», «Барысаў», «Вясновая саната», тэкстыльная графіка «Сутонне», «Нябесны світак»; серыі ручнікоў «Па матывах слудцкіх паясоў», «Палескія матывы».

* **Гомельскі філіял Веткаўскага** музея стараабрадніцтва і беларускіх традыцыяў імя Ф.Г. Шклярава з **24 снежня** «прытуліў» некалькі мастацкіх помнікаў, аб'яднаных агульнай выяўленчай традыцыяй. Гэта чатыры іконы Нараджэння Хрыстовага бабіцкай іканапіснай

школы – сапраўдныя шэдэўры народнага рэгіянальнага іканапісу. Выстава пад назвай «**Хрыстос нарадзіўся на вашым двары...**» – сумесны праект музея разам з Гомельскай епархіяй Беларускай Праваслаўнай Царквы і музеем Гомельскага палацава-паркавага ансамбля.

* У Мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага **31 снежня** адкрылася выстава «**Займальная фотатэхніка**», прысвечаная паходжанню і канструкцыі фотаапарата, гісторыі фатаграфіі і тэхнікі. Можна пабачыць мадэлі камер з Германіі, Японіі, СССР, Польшчы, Чэхаславакіі, ЗША, Францыі, Кітая, Вялікабрытаніі. Найстарэйшы экспанат датуецца 1905 г. Выстаўлены і такія рэдкія рэчы, як праекціровачныя мадэлі «Зеніта» 1980-х гг., стэрэафотаапараты, мікрафотаапараты. Дапаўняюць экспазіцыю здымкі Мінска 1980-х гг. Вадзіма Качана, арыгінальныя фотакарткі з відамі горада 1900 – 1920-х гг., прыстасаваны для праяўкі здымкаў.

Скарыстаная інфармацыя Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры, Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь, Валожынскага краязнаўчага музея, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, Мазырскага аб'яднанага краязнаўчага музея, галерэі «Універсітэт культуры», Веткаўскага музея стараабрадніцтва і беларускіх традыцыяў, Мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага.